

Ordføreren for forslagsstillerne (Ragnhild Andersen): Efter halvanden måneds overvejelse har udvalget omsider afgivet betænkning over de to lovforslag vedrørende rentemodtagernes forhold, der er til behandling her i dag, dels ministerens forslag om at regulere renten to gange årlig, dels det af mit parti fremsatte forslag, som allerede før rigsdagens indkaldelse blev indleveret til folketingets formand.

Vort forslag går ud på ikke alene at regulere renten 2 gange årlig, men ydermere at give 1 måneds rente som erstatning for de ekstraordinært store prisstigninger, at genindføre gratis medicin til rentemodtagerne og endelig at forhøje grundbeløbene med henholdsvis 20 og 30 kr. for enligstillede og for ægtepar, ens beløb over hele landet.

Man skulle tro, at den lange tid, de to forslag har befundet sig i udvalget, og i hvilken rentemodtagerne med utålmodighed har ventet og håbet på at opnå en virkelig hjælpende hånd, havde gjort forslagene til det, de burde blive, en virkelig retfærdighedshandling overfor vore gamle og invaliderne. De, der i så henseende har været forventningsfulde, vil blive bitterlig skuffet. Den betænkning og de ændringsforslag, der ligger på bordet, kan kun betegnes som en elendig studehandel, i mine øjne et råddent kompromis.

250 000 rentemodtagere har vi, størsteparten gamle, som har arbejdet, slidt og slæbt i det danske samfunds tjeneste, men som nu ikke kan mere. En mindre del af dem er invalider, mennesker, som af ulykker eller sygdom er slået omkuld, og som uanset deres familiebyrder er henvist til at klare sig for den rente, denne rigsdag måtte fastsætte. Alle medlemmer i dette høje ting ved, at de gamles og invalidernes indtægter er usle i ordets egentlige forstand. Det er godtgjort så tit, og ingen kan bestride det, at renten ikke er til at leve af på menneskeværdig måde. I bedste fald kan man vegetere, halvsulte af den og halvfryse sig gennem tilværelsen. De gamle og invaliderne er — det er offentligheden bekendt, det er den høje rigsdag bekendt — underernærede, bestandig plaget af økonomiske sorger og bekymringer, og når de havner i De gamles By, kan mennesker derude tale med om, hvor underernærede de er, og i hvilken dårlig tilstand de befinder sig.

Alle, som ikke er døve eller blinde, ved, at når der kommer store prisstigninger på dagliglivets fornødenheder, rammer det hårdest dem med de mindste indtægter, alders-

og invaliderentemodtagerne. Indtægten i København for en enlig aldersrentemodtager er — det skal gentages endnu engang, selvom det er sagt fra denne talerstol så ofte — 169 kr. om måneden. En sådan indtægt tåler ingen ekstra belastning, ingen ekstraudgifter. Det samme gælder indtægten for ægtepar, der i København, uanset hvad aldersrentemodtagerne må betale i husleje — de færreste kan bo i de billigere aldersrenteboliger —, andrager 254 kr. månedlig. Det er bekendt, at renten i købstæderne og landkommunerne er betydelig mindre. I landkommunerne er renten helt nede på 126 kr. for en enlig stillet aldersrentemodtager og 188 kr. for et ægtepar.

Og dog foreslår udvalget, skønt pristallet er steget fra januar til juli i år med 20 points og derudover fra juli til oktober med endnu 3 points, en erstatning til rentemodtagerne, et eengangsbeløb for året 1. april 1951—1. april 1952 på kun 70 pct. af rentens grundbeløb. Man har endog i udvalget været gneragtig nok til helt at bortskære de 70 pct. af ægteskabs- og rentetillæg, som rentemodtagerne hidtil har fået dækning for ved sådanne ekstraordinære tillæg, som vi behandler her i dag. For invaliderentemodtagernes vedkommende foreslår man 70 pct. af renten plus kun af de to tillæg, invaliditetstillægget og pleje- og bistandstillægget. Også til dem undlader man at give dækning for ægteskabs- og rentetillæggenes vedkommende.

Hvad er nu det for en helt ny ekstraordinær spareøkse, man har taget frem, især for de gamles vedkommende? Hvad skal det tjene til? Hvor meget har man regnet med at spare på denne raffinerede façon, hvor det især skal gå ud over aldersrentemodtagerne? Hvad er forklaringen på, at det især skal gå ud over de gamle?

Udvalget skriver i sin betænkning, at der er opnået enighed om, at det efter omstændighederne må anses for mest hensigtsmæssigt, at der for indeværende år ydes rentemodtagerne et ekstraordinært tillæg, beregnet på grundlag af de prisstigninger, der har fundet sted siden den sidste almindelige renteregulering, og således at den foreslåede ændring af reguleringsbestemmelsen i folkeforsikringslovens § 85 først får virkning fra 1. april 1952.

Man har hermed torpederet ministerens oprindelige forslag om at regulere renten fra 1. oktober i år, og man siger, at man nu vil give rentemodtagerne et tillæg, som dækker de prisstigninger, der har fundet sted siden sidste almindelige renteregulering. Jeg tillader mig at bestride, at denne ud-